

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2016

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:
**Koroška osrednja
knjižnica dr. Franca
Sušnika Ravne na
Koroškem**

Naslov (sedež):	Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Odgovorna oseba:	mag. Irena Oder, direktorica
Telefon:	02 87 05 424
Elektronska pošta:	irena.oder@rav.sik.si
Številka pogodbe	3340-16-091011

Vsebine v sklopih posebnih nalog, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2016:

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	Da
Strokovna pomoč knjižnicam območja	Da
Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	Da
Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja	Da

Kratek opis in doseženi cilji izvedenega programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice (v nadaljevanju OOK) v letu 2016

Koroška osrednja knjižnica je za širše območje Koroške (12 koroških občin) tudi v letu 2016 opravljala posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic. Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Splošne knjižnice na območju so Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Radlje ob Dravi in Knjižnica Dravograd.

Z dobrim sodelovanjem knjižnic na območju izboljšujemo knjižnične storitve na Koroškem in večjo prepoznavnost knjižnic na območju, njihovih storitev in koroške kulturne dediščine po vsej Koroški, tudi onstran meje. Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika v okviru območnih nalog skrbi za uveljavljanje strokovnosti knjižničarske stroke, o doseženem seznanja javnost in vrednoti knjižničarsko dejavnost na območju. Zagotavljali smo povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva, ki je predstavljal obvezni izvod publikacij e-vire, do katerih smo omogočali oddaljen dostop ali dostop iz knjižnice, knjižno gradivo pa je bilo dostopno z za uporabnike s širšega območja brezplačno medknjižnično izposoja.

Strokovna pomoč knjižnicam na območju je zajemala različno individualno in organizirano svetovanje, sodelovanje in izobraževanje. Temeljilo je na izmenjavi izkušenj ter znanja in je potekalo v obliki strokovnih srečanj, izobraževanj, prireditvev, predstavitev, individualnih pogovorov, po e-pošti in telefonsko, pošiljali smo jim zapisnike in drugo gradivo. Naše sodelovanje se je odražalo v skupnih projektih: skupna priprava programa; dostop do e-virov in njihova promocija; za uporabnika brezplačna medknjižnična izposoja; bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«; dejavnost za najstnike »Knjižne mišice«; sodelovanje s šolskimi knjižnicami in razvoj bibliopedagoške dejavnosti; pomoč in svetovanje pri IKT opremljenosti, izvajanje mentorstva za študente bibliotekarstva in knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju.

KOK je koordinirala nabavo in obdelavo domoznanskega gradiva in zagotovila njegovo dostopnost na širšem območju, obveščala zavezanca za obvezni izvod, posredovala informacije o zavezancih nacionalni knjižnici, izvajala normativno kontrolo in sodelovala pri dostopu do digitaliziranih domoznanskih zbirk (**Kamra in dLib**) in tudi v letu 2016 načrtno **digitalizirala** za območje pomembno gradivo.

Pri skupnih projektih smo sodelovali z drugimi območnimi knjižnicami.

Za potrebe analize območja smo končali z zbiranjem statističnih, geografskih, demografskih in drugih podatkov za območje in opravili analizo območja.

Udeleževali smo se sestankov in delavnic koordinacije območnosti v NUK-u.

KOK je usmerjala izloženo knjižnično gradivo s svojega območja.

Ocena izvedenih posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2016¹

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij²

1.1 območna zbirka, obseg dejavnosti, dostopnost in promocija zbirke

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva je v letu 2016 predstavljalo zgolj gradivo iz obveznega izvoda. Ta nam na območju vsaj delno zagotavlja pregled knjižne produkcije na Slovenskem. Gradivo, ki ga dobimo preko obveznega izvoda, smo v skladu s pravilnikom obdelali in uvrstili v zbirko in našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočili izposojanje tega gradiva z osebno izposojanje, brezplačno medknjižnično izposojanje in oddaljenim dostopom do informacij.

Po navodilih MZK nismo načrtovali nakupa klasičnega knjižnega gradiva, saj je bila prioriteta nakup podatkovnih baz.

Izvedli smo nakup **3 podatkovnih baz za vse splošne knjižnice na območju**.

Preko konzorcija COSEC smo izvedli nakup podatkovnih baz **Tax-Fin-Lex** (pravno področje) in **Press Reader** (več kot 5.000 naslovov časnikov in časopisov), **Arhiv Večera** pa je knjižnica izvedla samostojno. Zaradi premajhne uporabe in prevelikega stroška za e-vir GVIN.com nismo več podaljšali naročnine.

Dostop do podatkovnih baz je uporabnikom na podlagi IP naslovov iz lokacij posamezne knjižnice ali z **oddaljenim dostopom** zagotovljen **v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na območju**.

Skupaj smo za potrebe območja v letu 2016 zagotovili **2.284** izvodov knjižnega gradiva in 3 e-vire.

Gradivo je bibliografsko obdelano v sistemu COBISS in na voljo uporabnikom na območju z osebno izposojanje in brezplačno medknjižnično izposojanje med knjižnicami na območju.

Za knjižnice in uporabnike na območju je seznam gradiva objavljen na naši spletni strani:

<http://www.rav.sik.si/informacije/gradivo%20iz%20sredstev%20MK/>.

Pri nabavi smo upoštevali tudi predloge knjižnic na območju, ki so jih sproti posredovale nabavni službi Koroške osrednje knjižnice.

Ob upoštevanju kriterijev kvalitete in zahtevnosti gradiva ter Zakona o obveznem izvodu publikacij je knjižnica uporabnikom s širšega območja zagotovila dostop do dela slovenske knjižne produkcije, ki jih splošne knjižnice na območju sicer ne nabavljajo, ter tuje periodike in podatkovnih zbirk.

Z vzpostavitvijo posebne zbirke stripov smo v letu 2013 pridobili nov prostor za druženje in občasne

¹ Pri vsaki izvedeni posebni nalogi OOK navedite dosežene letne cilje, kratek opis in obseg naloge ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

² Vsebino vpišite v bela polja.

neformalne prireditve, pogovore, okrogle mize na teme, ki zanimajo to ciljno generacijo ter pridobili dodaten razstavni prostor, v katerem_z razstavami, natečaji in prireditvami_prezentiramo tovrstno gradivo.

Zbirka stripov v letu 2016 šteje **663 stripe**. Vanjo je vključen tudi revijalni stripovski tisk.

V letu 2016 je knjižnica imela **815** ali **16 %** članov s širšega območja, ki so si izposodili **38.159** enot gradiva ali **11,3 %** od vsega izposojenega gradiva.

Koroške knjižnice na območju smo si med seboj po medknjižnični izposoji posredovale **275 enot gradiva** in **298 kopij strani dokumentov**.

Javna dostopnost dokumentov (vpišite spletni naslov)	Spletni naslov: www.rav.sik.si		
Upravljanje knjižnične zbirke	Spletni naslov: http://www.rav.sik.si/images/pdf/Dokument_o_nabavni_politiki_2013.pdf		
Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva	Spletni naslov: http://www.rav.sik.si/sl/informacije/katalog-informacij-javnega-znacaja/seznam-strateskih-in-programskih-dok/letni-nacrti-za-nakup-gradiva		
Seznam knjižničnega gradiva (sredstva OOK)	Spletni naslov: http://www.rav.sik.si/sl/informacije/gradivo-iz-sredstev-mk		
Izvajanje brezplačne medknjižnične izposoje znotraj območja OOK	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	Da	Da	Da
Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika	OOK→OK	OK→OOK	OK→OK
	Da	Da	Da
Posebne zbirke regionalnega značaja (navedite novosti)			
Ni bilo novosti			
Domoznanska zbirka regionalnega značaja (navedite novost)			
Ni bilo novosti			
Naročene podatkovne zbirke (naslovi, dostopnost, cena)			
Izvedli smo nakup 3 podatkovnih baz za vse splošne knjižnice na območju . Preko konzorcija COSEC smo izvedli nakup podatkovnih baz Tax-Fin-Lex (3.804,57 EUR) in Press Reader (1.964,22 EUR), Arhiv Večera (2.628 EUR) pa je knjižnica izvedla samostojno. Dostop do podatkovnih baz je uporabnikom na podlagi IP naslovov iz lokacij posamezne knjižnice ali z oddaljenim dostopom zagotovljen v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na območju .			

Učinki in doseženi rezultati:

Ocenjujemo, da je Koroška osrednja knjižnica v letu 2016 za potrebe izvajanja posebne naloge zagotavljanja povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij v soglasju z osrednjimi knjižnicami na območju uspešno zagotovila dostop do kvalitetnega knjižničnega gradiva, predvsem **e-virov**. Za knjižnice in uporabnike na območju pa je predvsem pomembno, da smo zagotovili dostop tudi izven lokacije knjižnice (**ODDALJEN DOSTOP**).

V letu 2016 je bil poudarek na e-virih, saj glede na razpoložljiva sredstva in navodila ministrstva nismo načrtovali nakupa druge znanstvene in strokovne literature, niti zahtevnejšega

leposlovnega gradiva, drugih uradnih publikacijah, periodike in referenčnega gradiva v klasični obliki.

Svojim uporabnikom knjižnica tudi z obveznim izvodom publikacij nudi širši izbor knjižničnega gradiva, ki vsaj delno ustreza njihovim potrebam po informacijah, izobraževanju, raziskovanju, zadovoljevanju kulturnih potreb in kvalitetnemu preživljanju prostega časa.

Območna zbirka še naprej služi uporabnikom širšega območja z osebno izposajo, **brezplačno medknjižnično izposajo** in **oddaljenim dostopom do informacij** za vse splošne knjižnice na območju.

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2016 uspešno pripeljala projekt brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na vseh območjih do cilja, brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na posameznem območju, kar pomeni enakopravnejšo dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike območja.

Meseca maja 2016 smo na osnovi izbora najugodnejšega ponudnika paketnih storitev v okviru brezplačne medknjižnične izposoje na območjih prešli na podjetje EKDIS, torej na novega ponudnika te storitve. Vsaka OOK je z osrednjimi knjižnicami na območju sklenila dogovor, območne knjižnice med sabo pa konzorcijsko pogodbo. S tem smo dosegli bistveno cenejšo storitev medknjižnične izposoje na območjih. Vse knjižnice so z novim izvajalcem storitve zelo zadovoljne.

Hkrati smo spremljali in reševali težave, ki so se pri tem pojavile, prav tako porabo sredstev posamezne območne knjižnice. Ugotavljamo, da je bila menjava dobavitelja te storitve smiselna in analiza je pokazala, da nobena od območnih knjižnic sredstev, namenjenih za brezplačno medknjižnično izposajo, ni prekoračila.

Cilj brezplačne storitve za končnega uporabnika na vsakem od območij je dosežen, ne glede na to ali je uporabnik osrednje, območne ali krajevne knjižnice.

Koroška osrednja knjižnica kot nosilka projekta spremlja delovanje in učinkovitost novega izvajalca paketnih storitev na območju ter sproti rešuje morebitne težave v zvezi z izvajalcem storitve.

V letu 2016 je knjižnica imela **815** ali **16 %** članov s širšega območja, ki so si izposodili **38.159** enot gradiva ali **11,3 %** od vsega izposojenega gradiva.

Koroške knjižnice na območju smo si med seboj po medknjižnični izposoji posredovale **275 enot gradiva** in **298 kopij strani dokumentov**.

2. Strokovna pomoč knjižnicam na območju

(podrobnejši opisi in izdelave strokovnih elaboratov za osrednje knjižnice na območju za potrebe knjižnične dejavnosti npr. širitev knjižnične mreže, vzpostavitev novih izposojevališč, oprema IKT...) v prilogah na koncu

2.1 svetovalno delo za območje OOK

S svetovalnim delom smo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na našem območju za 4 osrednje knjižnice na območju (12 koroških občin). S skupnim načrtovanjem v okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, spodbujamo enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic. S srečanji, prireditvami in primeri dobre prakse spodbujamo sodelovanje med knjižnicami in uvajanje novih oblik dela, poslovanja in tehnologije. Ugotavljali in opredeljevali smo razvojne potrebe glede IKT. Sodelovali smo s šolskimi knjižnicami na območju OOK in pripravili različne bibliopedagoške dejavnosti za učence in dijake. V sodelovanju z OK smo koordinirali in izvajali knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov, še posebno za slepe in slabovidne ter starejše in ljudi s težavami v duševnem razvoju. S skupnimi projekti smo izboljšali promocijo dela splošnih knjižnic na koroškem območju.

Program našega delovanja in sodelovanja nastaja skupaj z območnimi knjižnicami in je odraz potreb naših uporabnikov in strokovnih delavcev knjižnic območja.

Sodelovanje s knjižničarji splošnih knjižnic regije temelji na načelih etičnega kodeksa knjižničarjev in uveljavljenimi izhodišči knjižničarske stroke.

Strokovne delavce knjižnic smo obveščali o delovanju in sklepih na nacionalnem nivoju.

Svetovali smo tudi posameznikom in študentom bibliotekarstva in izvedli eno mentorstvo študentki bibliotekarstva.

Sodelovanje s knjižničarji splošnih knjižnic regije je temeljilo na izmenjavi izkušenj in znanja, skupnih projektih, obveščanju (e-pošta, telefon, individualni pogovori).

Vsem knjižnicam je bilo poslano tudi vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2015, pošiljajo se jim zapisniki in drugo gradivo.

Pri pripravi vsebinskega programa za delo OOK v letu 2016 so sodelovale vse knjižnice na območju in predlagale vsebine za program.

Strokovna pomoč knjižnicam je zajemala tudi različno individualno svetovanje in sodelovanje v zvezi s strokovnimi vprašanji in dilemami, s katerimi se srečujemo pri izvajanju knjižnične dejavnosti (knjižničarska zakonodaja, razni predpisi s področja knjižničarstva, delovna razmerja, delo z uporabniki s posebnimi potrebami, IKT oprema in zagotavljanje nemotenega delovanja dostopa na daljavo do podatkovnih zbirk, bibliografska obdelava knjižničnega gradiva, koordinacija domoznansva ...).

2.1.1 strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju

V letu 2016 smo se z direktoricami osrednjih splošnih knjižnic na območju sestali trikrat. Na srečanjih smo jih seznanili s poročilom izvajanja nalog OOK v letu 2015, s programom izvajanja območnih nalog na območnem in nacionalnem nivoju **v letu 2016**, zagotavljanjem dostopa do e-virov, določitvijo tem strokovnih srečanj knjižnic na območju, brezplačno medknjižnično izposojajo na območju, skupnim projektom za najstnike »Knjižne mišice«.

Na strokovnem srečanju (17. maj 2016) predstavnikov splošnih knjižnic območja (direktorice, koordinatorica in domoznanci), koordinatorice **Milene Bon** (NUK) in **Borisa Rifla** (oddelek Slovenska bibliografija - NUK) na temo koncepta domoznanske bibliografije serijskih publikacij (e-oblika), ki jo je domoznanska skupina pripravila v okviru območnosti, smo osrednje knjižnice seznanili z nalogo razdelitve serijskih publikacij po območjih in analitične obdelave člankov.

Knjižnice na območju smo seznanili tudi z **Analizo območja 2014 – Koroško območje** ter s skupnim sodelovanjem pripravile Program dela za območne naloge v letu 2017.

Z osrednjimi knjižnicami na območju smo sodelovali in svetovali pri:

- načrtovanju in organizaciji pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju;
- informiranju zavezancev za obvezni izvod;
- seznanjanju uporabnikov z domoznanskimi zbirkami na območju (predstavitev regijskih zbirk);

- bibliografski obdelavi gradiva;
- objavljanju dokumentov na portalu Kamra in pridobivanju potencialnih partnerjev;
- brezplačni medknjižnični izposoji na območju;
- dejavnostih za uporabnike s posebnimi potrebami;
- izvajanju mentorstva za študente bibliotekarstva (1);
- izvajanju dejavnosti za najstnike »Knjižne mišice«;
- Slovenski študijski knjižnici Celovec, edini knjižnici za zamejce v Avstriji, smo nudili strokovno pomoč pri prehodu na Cobiss3/Izposoja.

Za knjižničarje splošnih knjižnic smo pripravili naslednja **izobraževanja**:

1. Predstavitev dobrih praks drugih knjižnic:

- **Rastem s knjigo** (Maja Ivanež, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto)
- **Promocija e-virov** (Polonca Kavčič, Saša Vidmar, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica)
- **Model informacijskega opismenjevanja v Mariborski knjižnici** (Sandra Jesenek, Mariborska knjižnica)

2. Predstavitev spletne aplikacije EBONITETE, ki nudi popoln pregled več kot 200.000 poslovnih subjektov in smo jo imeli v testiranju 1 mesec

3. Predstavitev analize območja 2014

2.1.2 promocija območnosti

Območnost smo promovirali s seznanjanjem javnosti preko obvestil, letakov, vabil, objavami v javnih medijih (časniki, lokalne televizije, programi in koledarji prireditev na Koroškem...) in na spletnih straneh knjižnic na območju.

Posebno pozornost in skrb smo posvetili promociji domoznanske dejavnosti in digitalizacije (Kamra in dLib), promociji e-virov, bralne značke za odrasle »Korošci pa bukve beremo« in dejavnosti za najstnike »Knjižne mišice«, brezplačni medknjižnični izposoji in storitvam za uporabnike s posebnimi potrebami.

Redno objavljamo seznam novega gradiva, kupljenega iz sredstev OOK, na spletni strani KOK

2.1.3 sodelovanje z nacionalno knjižnico

Redno smo sodelovali s koordinacijsko službo NUK in se udeleževali sestankov, srečanj in izobraževanj. Strokovni delavci Koroške osrednje knjižnice sodelujemo v delovnih skupinah: za domoznanstvo, sistemskih administratorjev, koordinatorji OOK, direktorji OOK, uredniki regijskega portala Kamra.

Udeležili smo se naslednjih **izobraževanj**, ki jih je za osrednje območne knjižnice pripravila NUK:

- **Moja eUPRAVA, e-storitve javnih nosilcev oblasti**
- **Članstvo v omrežju ARNES in uporaba storitev in varnost na spletu**
- **Uspešno smo zaključili analizo območja 2014.**

2.2 vsebinska opredelitev in izbor projektov (območje, država)

2.2.1 lastni projekti OOK za potrebe celotnega območja

Koroški biografski leksikon

V letu 2016 smo nadaljevali z dograjevanjem zbirke bio-bibliografskih podatkov o osebnostih, ki so prispevale tehten delež k razvoju Koroške s celotnega območja.

Dodanih je bilo **12 novih** gesel: Borstner Bojan (filozof in pedagog), Čebul Andrej (duhovnik), Erat Boštjan (zdravnik), Ferk Ivan (učitelj), Ferk Leopoldina (učiteljica), Haramija Dragica (literarna zgodovinarica), Kostwein Alojz (glasbenik), Marischler Adolf (inženir), Večko Terezija-Snežna (teologinja), Vevar Štefan (prevajalec in teatrolog), Verovnik Rudi (biolog), Kolar Patrik (kemik). Skupaj

zajema Koroški bibliografski leksikon **161 gesel** www.rav.sik.si

2.2.2 skupni projekti OOK v sodelovanju z OK območja

Korošci pa bukve beremo

Zelo uspešen je naš skupni projekt s področja razvijanja bralne kulture z bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo«, ki smo jo ponovno dopolnili z »lahkim branjem« in v projekt vključili tudi uporabnike s posebnimi potrebami.

Dostop do e-virov

Dostop do e-virov je bil zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju.

Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika

Tudi v letu 2016 smo uporabnikom območja zagotavljali **brezplačno medknjižnično izposajo** med koroškimi splošnimi knjižnicami.

Knjižne mišice, projekt za najstnike

Projekt je nastal v sodelovanju z Debatnim krožkom Gimnazije Ravne na Koroškem in vseh koroških splošnih knjižnic z namenom pritegniti mlade in spodbuditi bralno kulturo med njimi. Pripravili smo igre po vzoru Knjižnih olimpijskih iger, kjer se je skozi različne discipline merila kapaciteta knjižnih mišic sodelujočih. V vsaki od koroških splošnih knjižnic smo izvedli dve prireditvi. Skupaj se je projekta udeležilo **240** osnovnošolcev in dijakov.

Digitalizacija (poročamo pri točki 3.7).

Kamra (poročamo pri točki 3.7).

2.2.3 skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo)

Rastem z e-viri, nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC in zagotavljanje dostopa na daljavo, nadgradnja in posodobitev programa za izdelavo statistike dostopa na daljavo, izobraževanje za uporabo podatkovnih zbirk.

Prostorska analiza mreže splošnih knjižnic, dokončana.

Kamra, sodelovali smo pri vseh aktivnosti v zvezi s portalom in na sestankih urednikov ter v nadzornem odboru.

Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih, Koroška osrednja knjižnica je nosilec projekta.

Portal Dobreknjige.si, sodelovali smo v uredniškem odboru spletnega portala s priporočilno kakovostno literaturo.

Spletni vodiči, sodelovali smo v projektu.

Promocija območnosti, pridružili smo se vsem aktivnostim, namenjenim skupni promociji.

2.2.4 skupni projekti mednarodnega sodelovanja

2.3 sodobne informacijske storitve za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju OOK ali v vsej državi

Na območju OOK se izvajajo storitve v zvezi z dostopom do različnih elektronskih virov tako iz knjižnic kot preko oddaljenega dostopa. Stremimo k temu, da bi bili dostopi poenoteni in tako lažje razumljivi in samoumevni za uporabnike.

Glede na stanje IKT opreme po območju želimo tudi čim več knjižnic opremiti z brezžičnim omrežjem, da lahko uporabniki enostavneje preko svojih mobilnih naprav dostopajo do informacij tudi iz knjižnic. Splošne knjižnice so večinoma že opremljene s svojim brezžičnim omrežjem oz. z LIBROAM omrežjem, njihove enote pa povečini še niso.

Preko konzorcija COSEC ali pa knjižnice same naročujemo elektronske vire, ki so zanimivi za uporabnike.

V letu 2016 smo na voljo uporabnikom ponudili nov elektronski vir informacij, in sicer PressReader (maj 2016), zato smo predtem morali preveriti po knjižnicah na območju, če so kakšne premembe glede IP naslovov ter le te posredovati naprej za vklop storitve. Po vklopu nove storitve smo po vseh knjižnicah preverili delovanje tega elektronskega vira tako iz knjižnic kot tudi preko oddaljenega dostopa. Vse knjižnice na območju so prav tako potrdile delovanje novega elektronskega vira, za katerega smo pripravili ustrezne informacije o uporabi in dostopu tako za uporabnike kot za zaposlene.

Sledila je promocija novega elektronskega vira, in sicer najprej preko spletnih strani knjižnic ter nato še preko letakov in preko knjižničark in bibliotekark osebno.

Zaradi nezadostne uporabe smo prekinili sodelovanje s ponudnikom GVIN portala (september 2016). O tem smo obvestili vse knjižnice na območju in jim svetovali, da se ta elektronski vir odstrani z njihovih spletnih strani in oglasnih desk.

V novembru smo knjižnicam na območju ponudili predstavitev novega elektronskega vira Ebonitete ter nato zagotovili enomesečno testno uporabo. Elektronski vir je bil na voljo izključno preko oddaljenega dostopa za vse uporabnike knjižnic, zato smo posredovali potrebne podatke za povezavo na testni portal Ebonitete vsem knjižnicam na območju ter jim svetovali, da to povezavo dodajo tudi na svoje spletne strani. Po končanju testnega dostopa smo knjižnice obvestili, da naj odstranijo s svojih spletnih strani povezave do tega vira in da je testno obdobje končano.

Uporabnike in knjižnice na območju na novosti in že ustaljene storitve poskušamo obveščati na različne načine (največ preko spletnih strani, letakov, ustno, ...).

2.4 analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti, analize razvojnih potreb glede informacijske tehnologije, računalniških sistemov in digitalizacije območju

Na podlagi Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah (2003, 9. člen), smo za potrebe analize območja vse območne knjižnice nadaljevale in končale z zbiranjem statističnih, geografskih, demografskih in drugih podatkov za območje.

Z analizo stanja splošnih knjižnic na Koroškem območju smo pričeli v letu 2014, nadaljevali v letu 2015 in končali v letu 2016.

Prostorska analiza območja in mreže splošnih knjižnic (PAM) za posamezna območja z geografsko-informacijskim sistemom (GIS) za leto 2014 je bila v letu 2016 končana. Na osnovi meritev in statističnih podatkov v konkretnem okolju območja knjižnice (Koroško območje), smo prišli do analize stanja, kakršno je bilo na dan 31.12.2014.

Rezultati analize razvitosti in razvojnih potreb knjižnične dejavnosti na območju OOK 2014 so zbrani v dokumentu **Analiza območja OOK 2014 – Koroško območje**.

Knjižnično dejavnost kot javno službo na območju izvajajo 4 splošne knjižnice za 12 koroških občin na skupno 23 lokacijah, kjer je neposredno dostopna knjižnična dejavnost za skupno 71.540 prebivalcev. Knjižnice so organizirane v 4 osrednje knjižnice, 11 krajevnih knjižnic in 8 izposojevališč premičnih zbirk. Bibliobusa na območju ni.

Analiza območja je zajemala:

1. Mrežo splošnih knjižnic na območju
2. Pregled razvojne problematike območja
3. Analizo lokalne skupnosti
4. Informacijsko komunikacijsko opremo
5. Analizo knjižnične dejavnosti

Skupina sistemskih administratorjev in informatikov OOK se je v letu 2016 sestala in prenovila ter poenotila tabelo za analizo stanja IKT opreme s Statističnimi meritvami o delu slovenskih knjižnic (BibSiSt).

Analize stanja razvitosti na nivoju celotne države nismo izvedli, namesto tega smo se dogovorili za interne analize stanja IKT opreme po posameznih območjih v letu 2017.

Digitalizacija je zastavljena dolgoročno, saj želimo ohraniti, zaščititi in hkrati olajšati dostop do starejšega, dragocenega in redkega domoznanskega gradiva in rokopisov in ostale kulturne dediščine.

2.5 razvoj in načrtovanje občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež

Dokončali smo prostorsko analizo območja in mreže splošnih knjižnic v konkretnem okolju območja knjižnice (Koroško območje). Na podlagi zbranih podatkov ugotavljamo, da je dostopnost knjižnične dejavnosti na Koroškem območju zadovoljiva, nikakor pa ni optimalna. Vse občine imajo krajevne knjižnice, v večini naselij, kjer ni pogojev za krajevno knjižnico pa izposojevališča. Po raziskavi glede na poseljenost in oddaljenost od najbližje knjižnice, hribovitosti in težke dostopnosti terena, pomanjkanja ustreznih prostorov itd., na območju vsake osrednje knjižnice manjka nekaj izposojevališč premičnih zbirk. Novih knjižnic v letu 2016 nismo načrtovali.

<p>2.6 izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s širšega območja OOK</p> <p>Sodelovali smo z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo pri Filozofski fakulteti v Ljubljani ter omogočili tritedensko obvezno prakso in mentorstvo študentki magistrskega študija bibliotekarstva.</p>
<p>2.7 sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti</p> <p>V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika se trudimo za kvalitetno in učinkovito sodelovanje s šolskimi knjižnicami na našem območju. Skupaj z njimi načrtujemo bibliopedagoške, izobraževalne in motivacijske dejavnosti s pomočjo katerih želimo širiti lastno prepoznavnost in tudi prepoznavnost knjižnic območja, katerim nudimo strokovno pomoč in se z njimi dogovarjamo in skupaj pripravljamo pester nabor oblik sodelovanja: predstavitev knjižnice in vodene ogleda, informacije o uporabi knjižnice, obsegu in vrstah gradiva in knjižnične dejavnosti, zlasti za mlade, bibliopedagoške ure, informacijsko izobraževanje, usposabljanje za uporabo COBISS-a in iskanje gradiva v knjižnici, predstavitev in usposabljanje za uporabo elektronskih baz, ki jih nudimo, pa tudi mCOBISS-a in Biblosa. Bibliopedagoške ure z uvajanjem v iskanje gradiva in uporabo knjižnice ter njenih storitev smo pripravili v sodelovanju s šolami iz občin Slovenj Gradec, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Podvelka. Obiskalo nas je 15 skupin, te so skupaj štejele 466 obiskovalcev.</p> <p>Sodelovanje s šolskimi knjižnicami in drugimi ustanovami na območju poteka tudi na vsakoletnem stripovskem razpisu in razstavah ter predavanjih in srečanjih s pisatelji, striparji in drugimi zanimivimi osebnostmi. Posebej izpostavljamo projekt za najstnike Knjižne mišice, na kateri je na območju na 8 prireditvah sodelovalo 240 mladih (55 v Dravogradu, 76 v Radljah ob Dravi, 48 v Slovenj Gradcu, 61 v KOK).</p>
<p>2.8 knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju</p> <p>Vse koroške splošne knjižnice izvajajo dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami, bodisi v prostorih knjižnice ali v institucijah kot so domovi za ostarele, enote varstveno delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami.</p> <p>Vse koroške splošne knjižnice so tudi fizično dostopne invalidom (klančine, dvigala), slepim in slabovidnim so na voljo pripomočki za branje (lupe, povečevalniki, bralna očala...), knjige z večjim tiskom so posebej izpostavljene in označene, na voljo so zvočne knjige na različnih nosilcih (zvočne kasete, CD...), knjige v brajici..., za uporabnike s težavami pri branju pa izvajamo poseben projekt »Lahko branje«.</p> <p>V vseh knjižnicah knjižničarji nudijo strokovno pomoč (svetovanje, pomoč pri iskanju gradiva, spremljavo ob obisku in na prireditvah).</p> <p>Dostop do knjižnic je uporabnikom s posebnimi potrebami omogočen tudi z zunanjo ureditvijo (parkirna mesta za invalide, klančine).</p> <p>Vse splošne knjižnice na območju imajo v svojih zbirkah leposlovne knjige z večjim tiskom ter zvočne knjige ki so posebej in vidno označene.</p> <p>Po dogovoru knjižnice organiziramo tečaje za uporabo računalnika, prilagojenega za slepe in slabovidne.</p> <p>Za pomoč uporabnikom z motnjo branja so v vseh knjižnicah na voljo knjige za lahko branje in knjige za dislektike. Knjige so v zbirkah posebej izpostavljene in označene.</p> <p>1. Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne</p> <p>Lažje berljivo gradivo ter zvočne knjige so v knjižnici postavljene ločeno in ustrezno označene, na voljo je tudi elektronska lupa za branje ter več kompletov navadnih lup.</p> <p>Redno sodelujemo z OŠ Juričev Dječak (šola s prilagojenim programom), Centrom za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Črna na Koroškem, OZARA Slovenije (osebe s težavami v duševnem razvoju), Varstveno delovnim centrom (VDC) Ravne na Koroškem, varno hišo Slovenj Gradec, Zavodom RISA (lahko branje), HOSPIC Slovenija, Društvom invalidov Koroške, Društvom upokojencev Ravne na Koroškem, Koroškim medgeneracijskim centrom, Domom starejših Na fari Prevalje.....</p> <p>Za uporabnike s posebnimi potrebami izvajamo bibliopedagoške ure, razstave, druge prireditve, jih</p>

spodbujamo k branju za bralno značko – lahko branje (Korošci pa bukve beremo), kjer vključujemo stanovalce domov starejših in varstveno delovnih centrov, pravila pa prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim.

Praksa knjižnice je tudi, da osebam s posebnimi potrebami omogoči, da aktivno oblikujejo program na prireditvah in na njih tudi sodelujejo.

V letu 2016 smo sodelovali:

- s **predstavitvijo slikanice** Sanje Repnik Božična zgodba. Sanja je varovanka VDC Muta in je v svoji knjigi (slikanici) opisala in narisala zgodbo o deklici s cerebralno paralizo in veliko željo. Slikanica je izšla ob okrogli obletnici VDC-ja in Društva Sožitje Zgornje Dravske doline ter je eden od projektov Centra za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem.
- s predstavo CUDV, Ples metuljev, **otroška predstava** dramske skupine CUDV Črna
- s **13. likovno kolonijo CUDV Črna na Koroškem**, na kateri so skupaj z umetniki in likovnimi pedagogi ustvarjali likovna dela otroci, mladostniki in odrasli z zmerno motnjo v duševnem razvoju, ki se usposablja v oddelkih, centrih in varstveno-delovnih centrih Republike Slovenije. Letos je ustvarjanje potekalo v rudarskem muzeju Podzemlje Pece. Udeleženci kolonije so svoja dela postavili na ogled v likovnem razstavišču Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika
- z **razstavo »Marflakova šola slikanja 2016«**. Razstava sodi v program dogodkov, ki jih je ADK – Univerza za tretje življenjsko obdobje Ravne na Koroškem pripravila v Tednu vseživljenjskega učenja v občini Ravne. Razstavljene so bile slike, nastale pod mentorstvom akademskega slikarja Štefana Marflaka v okviru študijskega programa likovno ustvarjanje pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje Ravne na Koroškem.
- s potopisom Marinke Dretnik »S kolesom po Romuniji«, ki je bilo **tolmačeno s slovenskim znakovnim jezikom**.
- s **tradicionalno razstavo** članov likovne sekcije društva upokojencev Ravne na Koroškem
- s **Knjižnimi paberkovanji**. Pripravili smo 10 srečanj, kjer smo starejšim bralcem predstavili nove knjige za otroke in odrasle.
- s **pravljicami z Dadijem in Dragano** v srbskem, hrvaškem in bosanskem jeziku. Namenjene so vsem dvojezičnim otrokom in vsem, ki bi radi bili v stiku z omenjenimi jeziki.
- s **Knjižnico na obisku** – brezplačna dostava knjig na dom pa vključuje bolne, ostarele in invalide, ki jim je dostop do knjižnice otežen.
- s **Kariernim kotičkom**, kjer iskalcem zaposlitve enkrat mesečno nudimo strokovno pomoč in svetovanje poklicnega svetovalca Zavoda RS za zaposlovanje.
- s **slušno zanko**, v letu 2016 je Koroška osrednja knjižnica s slušno zanko opremila dva prostora (razstavišče in Kuharjevo dvorano), kjer se odvija večina naših prireditev. Tako imajo gluhi in naglušni uporabniki brez težav možnost spremljati naše prireditve.
- s **spletno stranjo** knjižnice www.rav.sik.si je z možnostjo povečave prilagojena slabovidnim.
- s **digitaliziranim gradivom**, ki ga po potrebi prilagodimo določenim ciljnim skupinam, z možnostjo ogleda na drugih medijih (dia projekcija, tiskana oblika...)

Občina Ravne na Koroškem je invalidom prijazna občina, pri pridobitvi tega statusa je Koroška osrednja knjižnica odigrala pomembno vlogo.

Koroška osrednja knjižnica je članica **Društva za prilagojeno obliko komunikacij LABRA**, s sedežem in naslovom: Ljubljana, Samova ulica 9. LABRA (pomeni lahko branje) je društvo oseb, ki združujejo svoje delo, trud, zmožnosti in po potrebi tudi sredstva za doseg cilja, da bi imeli vsi ljudje dostop do informacij v zanje razumljivi obliki, kar bi privedlo do tega, da bi se lahko tudi osebe s težavami na področju branja in razumevanja same izražale o svojih potrebah, odločale o svojem življenju in enakopravno ter samostojno odločale o stvareh, pomembnih za njihovo bivanje in življenje v svoji okolici. Društvo vzpodbuja in aktivno izvaja dejavnosti za napredek celovite družbene skrbi na področju storitev za osebe s posebnimi potrebami ter ostale, ki bodo uporabljali prilagojene oblike

komunikacije. KOK aktivno sodeluje in s svojim delom prispeva k uresničevanju ciljev in nalog Društva LABRA.

2. Knjižnica Dravograd

Knjižnica od leta 2002 izvaja projekt »**Beremo vam**«, kjer berejo slepim, slabovidnim, bolnim, ostarelim ter populaciji s posebnimi potrebami. Projekt so naprej začeli izvajati v Koroškem domu starostnikov Črneče, kasneje še v Domu svete Eme Šentjanž in v Stanovanjski skupini Sonček Dravograd Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije.

Organizirajo kulturne dogodke v Stanovanjski skupini Sonček Dravograd Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije (enkrat letno).

Uporabnikom s posebnimi potrebami nudijo brezplačno uporabo knjižničnega gradiva (zbirka vsebuje tudi knjige z velikim tiskom, zvočnice, knjige v Braillovi pisavi itd.).

Gibalno oviranim osebam gradivo prinesejo na dom ali pošljejo po pošti.

3. Knjižnica Radlje ob Dravi

Bralna značka za odrasle: Korošci pa bukve beremo

Branje knjig je potekalo od oktobra 2015 do aprila 2016 in se ponovno začelo v jeseni 2016. V projekt se lahko vključujejo tudi osebe s težavami pri branju zaradi različnih vzrokov, saj priporočilni seznam literature vsebuje knjige, ki so zanje primerne. Vsako sezono v okviru projekta organizirano berejo udeleženci Varstveno delovnega centra z Mute. Sodelujejo tudi pri oblikovanju seznama priporočenih knjig.

Bralno-pogovorna srečanja, namenjena starejšim, upokojencem, invalidnim osebam, ki radi berejo in se ob knjigah pogovarjajo ter družijo. Na mesečnih srečanjih v klubskih prostorih društva upokojencev in invalidov sodelujeta dve knjižničarki. Njun program zajema seznanjanje z aktualnim gradivom, z informacijami o branju, spodbujanjem uporabe elektronskih časopisov, revij ter knjig in podobno.

Bralne ure v domu za starejše občane Hmelina so namenjene klepetu ob knjigah, branju pravljic, pogovoru o običajih, navadah. Udeleženci na vsakem srečanju tudi ustvarjajo nek izdelek, spominček in podobno. Sodelujeta dve knjižničarki. Srečanja so praviloma vsak drugi mesec v letu.

Individualno usposabljanje uporabnikov za uporabo podatkovnih baz in Cobiss OPACA v knjižnici Radlje vsak ponedeljek med 10. in 12. uro in po dogovoru. Usposabljanje je primerno tudi za udeležence s posebnimi potrebami, ker se izvaja individualno in povsem prilagojeno zaradi predhodnega dogovora s knjižničarko.

Posebne prilagoditve za slepe in slabovidne osebe:

- s posebno oznako na hrbtišču knjige označujemo leposlovne knjige z večjim tiskom,
- sproti dopolnjujemo zbirko zvočnih knjig,
- uporabnikom je na voljo uporaba različnih lup z osvetlitvijo in podstavki za branje v knjižnici,
- uporabnikom izposojamo bralna očala – za uporabo v knjižnici,
- uporabnike spodbujamo k uporabi elektronskih knjig, kjer je možnost prilagoditve velikosti črk.

Omogočanje in spodbujanje branja časopisa LAHKO BRANJE, ki ga pripravljajo v zavodu Risa in izhaja v tiskani in elektronski obliki. Namenjen je bralcem, ki imajo iz različnih razlogov težave s koncentracijo in branjem.

Poleg naštetih dejavnosti, ki jih izvajamo redno vse leto, smo v letu 2016:

- izvedli ponovitev srečanja in podelitev knjižnih nagrad za udeležence VDC Muta, ki se niso mogli udeležiti prireditve ob zaključku bralne značke za odrasle – junij 2016.
- organizirali razstavo: RADOVEDNI PRSTKI: razstava tipank – slikanic, ki jih spoznavamo in doživljamo s tipanjem. Anja Marzel in dr. Aksinja Kermauner sta predstavili tipanke nasploh in tipanke, ki jih je Anja oblikovala v sklopu magistrske naloge pod mentorstvom dr. Kermaunerjeve. Udeleženci smo spoznali pristope in načine izdelave tovrstnega gradiva, ki je nujno za slepe in slabovidne, zanimivo in poučno pa tudi za videče bralce. Povabili smo otroke iz vrtca in šole, ki so preizkušali tipne

slikanice s simulacijskimi očali za slepoto in slabovidnost.

Razstava je bila v knjižnici Radlje na ogled do od 6. junija do 9. julija.

- organizirali postavljanje in odprtje razstave otroških likovnih del BODI UMETNIK – IGRAJ SE Z MANO. Natečaj je spodbuda otrokom in mladim s posebnimi potrebami, da ustvarjajo likovna dela, ki potem kot potujoča razstava potujejo po Sloveniji in tujini. Natečaj in razstavo organizirata Center Janeza Levca Ljubljana in Društvo za kulturo inkluzije že deveto leto zapored. Mednarodni kulturni likovni dogodek – prvo odprtje razstave, se vsako leto januarja oziroma februarja odvija v Cankarjevem domu, nakar razstava v različnem obsegu zaokroži po šolah, vrtcih, knjižnicah, mladinskih centrih in drugih ustanovah. Otroška dela tako že več let zapored krasijo počitniško preurejen prostor v knjižnici Radlje. V letu 2016 od 11. julija do 31. avgusta.

- organizirali razstavo izdelkov, ki jih izdelujejo stanovalci doma za starejše občane Hmelina – 1. – 30. avgust 2016.

- organizirali in izvedli predstavitev slikanice Božična zgodba. Ob 30. obletnici delovanja Varstveno delovnega centra Muta je izšla slikanica, ki jo je v celoti izdelala (besedilo in ilustracije) uporabnica VDC-ja Sanja Repnik. Sanja Repnik je povedala o sebi: »Delavnico obiskujem že 17 let. Rada delam in se družim s sodelavci. Raziskujem pustne običaje. Zelo rada berem in rišem, si izmislim kakšno zgodbo. 04.10.2016 – torek, ob 18. uri v Knjižnici Radlje.

4. Knjižnica Slovenj Gradec

Knjižnica redno izvaja bibliopedagoške ure za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami Tretje osnovne šole Slovenj Gradec, ki je šola s prilagojenim programom.

Bralno značko za odrasle dopolnjuje z »lahkim branjem« ter izvaja **bralne urice** v domu starostnikov Slovenj Gradec.

Za skupino aktivnih starostnikov v knjižnicah Slovenj Gradec in Mislinja pripravlja **dopoldanski klepet** o novih knjigah.

Knjižnica sodeluje z Zavodom Risa, centrom za splošno funkcionalno in kulturno opismenjevanje pri projektu Lahko branje s prirejenimi leposlovnimi besedili za osebe s težavami v razumevanju in pripravlja redna mesečna srečanja z varovanci **Ozare Slovenj Gradec** (predstavitev knjig na določeno temo, predavanje Damjana Ganca – zakonskega in družinskega terapevta: »Pomen odnosov za duševno zdravje«)

Z brezplačno dostavo knjig na dom omogočajo branje bolnim, ostarelim in invalidom.

Že vrsto let knjižnica sodeluje v projektu Simbioza – računalniško opismenjevanje starejših.

Septembra 2016 je knjižnica sodelovala na Festivalu drugačnosti, ki ga organizira Društvo paraplegikov Koroške z odprtjem razstave Luč je v mojih rokah (društvo DLAN gluhoslepih Slovenije) in predavanjem Simone Gerenčer Pegan: Sporazumevanje gluhoslepih.

Redno sodeluje z varovanci **Varstveno delovnega centra Slovenj Gradec** – razstava njihovih izdelkov in redni obiski v knjižnici in s centrom **Ivančica Slovenj Gradec** – dnevni center v sklopu Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije - Sonček.

2.9 sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami

Z drugimi območnimi knjižnicami smo sodelovali na naslednjih področjih:

- dostop na daljavo do elektronskih virov za vse OOK, ki ga zagotavlja NUK,
- konzorcijski nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC,
- Kamra,
- brezplačna medknjižnična izposoja v vseh območjih (KOK je nosilec projekta), (poročilo pri točki 2.2.3)
- portal Dobreknjige.si,
- promocija območnosti,
- analiza območja osrednje območne knjižnice,
- izmenjava izkušenj in dobrih praks,
- načrtovanje projektov,
- izobraževanje,

- razvoj IKT opreme,
- nove tehnologije in e-storitve,
- sodelovanje v delovnih skupinah,
- sodelovanje s koordinacijo NUK.

2.10 koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju OOK

Naše območje je mejno območje z Avstrijo in vsako leto krepimo sodelovanje tudi na tem področju. Tudi v letu 2016 smo sodelovali s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, Slovensko prosvetno zvezo, Krščansko kulturno zvezo, Inštitutom Urbana Jarnika, kulturnimi in drugimi zamejskimi društvi in tako skrbeli za pretok informacij in znanja med Slovenijo, Koroško in slovensko manjšino v Avstriji.

Z literarnim večerom v letu 2016 sodelovali s Slovensko prosvetno zvezo v Avstriji ter s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, kjer smo jim intenzivno strokovno pomagali pri prehodu na C3/izposoja.

2.11 usklajevanje in načrtovanje vzdrževanja računalniških sistemov v osrednjih knjižnicah (OK) na območju OOK

Vzdrževanje v osrednjih knjižnicah na območju je dobro kljub starosti računalniške opreme. Zaradi odpisov zelo stare IKT opreme se število računalnikov manjša, nabava novih računalnikov je po vseh knjižnicah zaradi stroškov opreme dokaj počasna.

V letu 2016 se je na temo usklajevanja spletnih strani podal predlog, da se pripravijo trije vzorci oz. tri predloge spletnih strani za splošne knjižnice, in sicer preko Arnesove brezplačne spletne storitve Arnes Splet. Splošne knjižnice bi tako lahko izbirale med tremi različicami spletnih strani in se odločile za eno. S tem bi poenotili izgled spletnih strani knjižnic ter tako uporabnikom kot zaposlenim omogočili lažje iskanje informacij tudi po spletnih straneh drugih knjižnic. Dogovori in morebitne izvedbe se bodo izvrševale v letu 2017.

Čeprav v letu 2016 nismo izvedli analize popisa IKT opreme, smo poenotili tabelo za popis IKT opreme s Statističnimi meritvami o delu slovenskih knjižnic (BibSiSt). Popis se bo izvedel v letu 2017.

Na temo vzdrževanja računalniških sistemov oz. načrtovanja, konkretno strežnikov in elektronske pošte, smo se imele vse splošne knjižnice v septembru možnost udeležiti predstavitve storitev omrežja Arnes. Arnes nam brezplačno ponuja možnosti uporabe spletne pošte ter strežnikov za različne namene. Knjižnice bi na tej točki lahko privarčevale na strojni opremi. Programska oprema in namestitve ter vzdrževanje le te je stvar knjižnice. Pogoji brezplačne uporabe teh storitev je bil podpisan sporazum z Arnesom. Zaenkrat je ostalo samo pri informacijah, tako da v letu 2017 razmišljamo o uporabi katere od storitev omrežja Arnes.

Učinki in doseženi rezultati:

Razvijanje skupnih projektov s knjižnicami območja je zastavljeno dolgoročno. Ocenjujemo, da smo v letu 2016 ohranili sodelovanje knjižnic v regiji in da so dosežena mnenja glede konkretnih in dolgoročnih ciljev vzpodbudna za nadaljnje delo.

Ocenjujemo, da smo na področju strokovnega sodelovanja med knjižnicami dosegli zastavljene cilje, s svetovanjem reševali strokovna vprašanja ter uvedli nove storitve. S svetovalnim delom in skupnim načrtovanjem v okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, smo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na našem območju za dvanajst koroških občin, spodbujali enakomeren razvoj dejavnosti, skrbeli za usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic. S prireditvami, srečanji, izobraževanji in primeri dobre prakse smo spodbujali sodelovanje med knjižnicami. Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK je vzorno, a bi lahko bilo še boljše.

V sodelovanju z OK smo koordinirali in uspešno izvajali knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov, še posebno za slepe in slabovidne ter starejše in ljudi s težavami v duševnem razvoju.

S skupnimi projekti smo izboljšali promocijo dela in prepoznavnost splošnih knjižnic na koroškem območju.

Strokovni delavci knjižnic na območju so obveščeni tudi o delovanju, dogajanju, novostih in sklepih na nacionalnem nivoju.

S svojim delom in sodelovanjem knjižnic na območju smo dosegli bolj enakomeren razvoj bibliotekarske stroke v regiji. Ustrezno smo promovirali knjižnice in naše storitve in kvalitetno sodelovali z ostalimi osrednjimi območnimi knjižnicami v Sloveniji in NUK-om ter utrdili sodelovanje z drugimi institucijami v regiji, pa tudi širše.

Sodelovanje s knjižnicami na območju, kar je pogoj za enakomeren razvoj knjižnic na območju, pa želimo še okrepiti.

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

3.1 načrtovanje in koordinacija pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju OOK

Koroška osrednja knjižnica je koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva. S knjižnicami na območju smo se dogovorili o večji aktivnosti posameznih knjižnic v njihovem okolju. Določena literatura in gradivo se najlažje pridobivajo na lokalnem območju, kjer lahko posamezna knjižnica tudi sledi produkciji. Gre predvsem za gradivo, ki se izdaja v manjši nakladi, brez CIP zapisa, brez velike promocije in ga je zato težje izslediti (brošure društev in organizacij, siva literatura ...).

S tem vsako leto poskušamo dosegati skupni cilj: usklajeno koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, v nadgradnji pa kvalitetnejše zahtevnejše analitične informacije, digitalizacijo pomembnega in dragocenega domoznanskega gradiva in objavo digitalnih dokumentov na portalu dLib ter objavo zgodb na portalu Kamra.

V letu 2016 smo za področje širšega območja (Koroška) na osnovi že izdelanih kriterijev obdelovali in dokumentirali članke in prispevke za domoznanski katalog CARINTHIACA ter sledili kriterijem za obdelavo člankov v sodelovanju s Slovensko bibliografijo. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov ..., ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. To nam je v veliko pomoč pri posredovanju informacij našim uporabnikom. Lokalna bibliografija Koroške (vzajemna baza COBISS od leta 1994 dalje) vsebuje 44.247 zapisov.

V letu 2016 je bilo evidentiranih 3.845 časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo 1.390 zapisov za članke, od tega **733** za širše območje.

Na strokovnem srečanju predstavnikov splošnih knjižnic območja (direktorice, koordinatorica in domoznanci), koordinatorice **Milene Bon** (NUK) in **Borisa Rifla** (oddelek Slovenska bibliografija - NUK) na temo koncepta domoznanske bibliografije serijskih publikacij (e-oblika), ki jo je domoznanska skupina pripravila v okviru območnosti, smo osrednje knjižnice seznanili z nalogo razdelitve serijskih publikacij po območjih in analitične obdelave člankov.

V letu 2016 smo prejeli celotno zapuščino **Marije Suhodolčan** in Leopolda Suhodolčana – evidenčni popis obsega cca. 33 fasciklov, 113 map in 20 kosov ostalega gradiva (10 m).

3.2 informiranje zavezancev za obvezni izvod

OOK KOK je zbirala informacije o zavezancih za obvezni izvod ter **15 zavezancev** s posebnim dopisom ali ustno obvestila o oddaji obveznega izvoda.

3.3 posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod nacionalni knjižnici

OOK KOK je NUK-u posredovala 16 informacij o zavezancih za obvezni izvod.

3.4 seznanjanje uporabnikov z domoznanskimi zbirkami (v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju OOK

Uporabnikom s celotnega območja smo posredovali zahtevnejše domoznanske informacije ter jih

seznanjala z domoznansko in ostalimi posebnimi zbirkami (šole, javnost, tiskovne konference, medgeneracijski centri) (5). V OK na območju (Dravograd, Slovenj Gradec) smo izvedli predstavitve posebnih zbirk in portalov dLib in Kamra za knjižničarje in javnost (3).

3.5 organizacija bibliografske obdelave domoznanskega gradiva s svojega območja

V obliki sestankov in korespondenčnih sej smo pregledali kriterije za obdelavo domoznanskega gradiva, koordinirali novosti in seznanili ostale knjižnice na območju o nalogah domoznanske delovne skupine. Organizirali smo sestanek na temo **Koncept domoznanske bibliografije serijskih publikacij in izbor člankov za domoznanstvo na primeru Koroškega območja z zamejstvom ter si** s soglasjem vseh knjižnic razdelili serijske publikacije za dokumentiranje člankov in prispevkov. Vsem trem knjižnicam na območju (Radlje, Dravograd, Slovenj Gradec) smo nudili strokovno pomoč pri obdelavi (katalogizaciji) zahtevnejšega gradiva.

Sodelovali smo v ekspertni skupini za domoznanstvo pri koordinaciji OOK NUK.

3.6 izvajanje normativne kontrole

Koordinirali smo bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Število redaktiranih zapisov: **137**

3.7 izvajanje digitalizacije

Da bi ohranili, zaščitili in hkrati olajšali dostop do starejšega domoznanskega gradiva, serijskih publikacij ter rokopisov, smo nadaljevali z dolgoročno načrtovano digitalizacijo knjižnične dediščine, oziroma pripravili e-vsebine za skupni regijski portal Kamra in d-Lib ter čitalniško dostopen arhiv knjižnice.

Za digitalizacijo smo se skupaj s knjižnicami na območju odločili za nadaljevanje digitalizacije koroških časopisov Viharnik in Slovenski vestnik (1. del)

Skupaj je to **76 letnikov in okoli 21.400 strani časopisov**, ki sta izhajala na območju Koroške in slovenske Koroške v Avstriji.

Časopisi so dosegljivi na **dLib-u**, v obliki zaključenih zgodb pa tudi na portalu **Kamra**.

Viharnik

To je časopis, ki je začel izhajati kot glasilo Obvestila Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec leta 1968. Pet let kasneje se je časopis zaradi združitve dveh podjetij preimenoval v Viharnik in izhaja še danes. Vsebinsko Viharnik ves čas spremlja tako dogajanja v podjetju Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, kot tudi na koroškem podeželju, socialno problematiko, kulturne dogodke v delovnem okolju, kjer so živeli in živijo naši delavci in kmetje. Vsebinsko je ves čas oblikovana tako, da je vedno zanimiva tudi za bralce, ki niso neposredno povezani z gozdarstvom in kmetijstvom.

Članki in prispevki se v veliki meri nanašajo na področje Mislinjske, Dravske in delno tudi Mežiške doline. Ukvarja se s področji, s katerimi se drugi koroški časopisi ne, zato vsebuje koristne informacije za naše uporabnike v celotni Koroški krajini in tudi širše. V njem se predstavljajo številne zanimive osebnosti, kar dobro služi kot podlaga za oblikovanje gesel znanih osebnosti Koroške za naš KBL (Koroški biografski leksikon v spletni obliki).

Časopis Viharnik je eden redkih koroških časopisov, ki se je (kljub vmesnemu težkemu obdobju) ohranil dalj časa in izhaja še danes. Z vsem naštetim lahko poudarimo pomen Viharnika, dragocenega gradiva, prispevkov o naši preteklosti, sedanosti, neizčrpen vir informacij in podatkov, ki so jih v preteklosti in jih bodo v prihodnje izčrpavali uporabniki naše osrednje območne knjižnice in ostalih območnih knjižnic ter drugih kulturnih institucij (muzeji, galerije, arhivi).

Naša najpomembnejša naloga pa ni le hranjenje, zbiranje in posredovanje domoznanskega gradiva, temveč posredovanje domoznanskih informacij. Zato je za informatorje v naši osrednji območni knjižnici in vseh območnih knjižnicah na območju tudi Viharnik bil in bo nepogrešljiv vir informacij na vseh področjih življenja naše Koroške.

Slovenski vestnik (prvi del oz. 24 letnikov)

Korenine Slovenskega vestnika segajo že v obdobje osvobodilnega boja in tradicijo partizanskega tiska. Ves čas izhajanja je Slovenski vestnik spremljal in komentiral dogajanja na Koroškem in po

svetu. Najprej kot glasilo OF, nato kot list Demokratične fronte delovnega ljudstva in kasneje kot osrednje sredstvo obveščanja Zveze slovenskih organizacij. Digitalizacija Slovenskega vestnika ima še poseben pomen v luči videnja slovenskega tiska na Koroškem, ki se je morala ves čas svojega izhajanja boriti za obstanek. Taka vrsta dejavnosti koroških Slovencev v obdobju njihove zgodovine ni nikoli naletela na ugodne možnosti razvoja in se je ves časa morala boriti za prodor in obstanek. Časopis je zabeležil številne pomembne članke, prispevke in informacije ter s tem zgodovino koroške preteklosti. Zato je koristen vir informacij za naše uporabnike in uporabnike svetovnega spleta.

Digitalizacijo je izvedel zunanji partner z dolgoletnimi izkušnjami in referencami, ki nudi kvalitetno in ugodno storitev in ki zagotavlja revizijsko in zakonsko skladno elektronsko hrambo, po zahtevah nadzorne institucije KPMG (certifikat o revizijski skladnosti) in Arhiva Republike Slovenije (akreditacija).

KAMRA

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2016 na portal KAMRA prispevala **5 novih digitalnih zbirk**, ki skupno vključujejo **73 podzbirk, 3 novice, 428 MM elementov, 2 prispevka v Album Slovenije**.

Nove zbirke na portalu:

- **Štirje rodovi rodbine Pahernik iz Vuhreda.** Slovensko zavedna in napredna rodbina Pahernik iz Vuhreda je pomembno prispevala k razvoju Dravske doline in Pohorja na vseh področjih življenja, od gospodarskega, narodnostnega, kulturnega, socialnega do političnega. Pahernikovi so bili pomembni in premožni veleposestniki, v lasti so imeli obsežne gozdove na Pohorju. Z njimi so zgljedno gospodarili, se ukvarjali z žagarstvom, lesno trgovino, prevozom s splavi in šajkami po Dravi, električno oskrbo, pa tudi s hmeljarstvom, sadjarstvom in drugimi dejavnostmi.
- **Forma viva Ravne: 1964–2014.** Šestintrideset skulptur ustvarjenih na devetih simpozijih med letoma 1964 in 2014, se je vraslo v vizualno podobo središča doline ob reki Meži, kjer so kljub abstraktni likovni govorici postale njegov nepogrešljivi del in simbolni izraz več kot tristo let stare tradicije fužinarstva v teh krajih. Čeprav so v provincialnem industrijskem okolju, kakršne so bile Ravne, idejo umetniškega simpozija vseskozi spremljali zelo različni in nasprotujoči si odmevi, so domačini nenavadne jeklene skulpture vzeli za svoje. Zbirka je nastala v sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem in Koroško galerijo likovnih umetnosti.
- **Dr. Julij Felaher (1895–1969) in njegova zapuščina v zbirkah Koroške osrednje knjižnice.** Sodnik in pravnik **dr. Julij Felaher** se je skoraj pol stoletja boril za izboljšanje in položaj koroških Slovencev v Avstriji. Ves čas, še posebej v prelomnih letih, ko se je odločalo o usodi koroških Slovencev, je Felaher sodeloval v vojaškem in političnem boju za pravično slovensko severno mejo. Njegovo delovanje lahko zabeležimo pri **Narodnem svetu** za Slovensko Koroško v Velikovcu in nato pri distriktnem svetu **Medzavezniške plebiscitne komisije** v Pliberku. Po plebiscitu je moral, kot številni slovenski izobraženci, zapustiti rodno deželo. Od ustanovitve Kluba koroških Slovencev leta 1928, pa do svoje smrti je bil njegov predsednik. Pomagal je z lastnimi sredstvi, pisanjem prošenj, pravno pomočjo itd. Sam je zbral ogromno zgodovinskega in narodnostnega gradiva, veliko je pisal in predaval ter sodeloval pri predvojnem **Manjšinskem inštitutu** v Ljubljani.
Koroška osrednja knjižnica hrani Felaherjevo zapuščino že od leta 1969. Gradivo iz zapuščine je res raznovrstno. Predstavlja korespondenco, pisma, kartografsko gradivo, knjižno gradivo in slikovno oz. fotografsko gradivo.
- **Pohorje skozi čas.** Prispevek Pohorje skozi čas temelji na istoimenski **multiviziji** nastali v okviru izvajanja projekta »*Ureditev rekreacijskih in turističnih poti na zahodnem Pohorju v območjih Natura 2000*«. Projekt je med leti 2013–2015 s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, Občine Dravograd, Občine Mislinja, Občine Ribnica na Pohorju in MO Slovenj Gradec izvajala RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško, d. o. o. Digitalna zbirka je nastala v sodelovanju z RRA Koroška, avtor je mag. Peter Zajc.
- **Franjo Golob, neizpeti koroški umetnik (1913–1941).** **Franjo Golob** se je rodil l. 1913 na

Prevaljah. Čeprav je večidel svojega kratkega življenja preživel drugje, svoje rodne Koroške nikoli ni pozabil. Večkrat se je vračal in vpletal koroško motiviko v svoje umetniško snovanje. Umril je star komaj 28 let, ustreljen kot talec, 3. septembra 1941 v Domžalah. Tragična usoda je pretrgala njegovo ustvarjalno pot, še preden je dosegel svoj vrhunec in dokončni umetniški izraz. Ostal je zapisan v slovenski likovni zgodovini kot velik talent, ki je, kot je zapisal dr. Stele, »bil pokošen v cvetu svoje bujne mladosti, preden je mogel dati narodu sadove, katere je tako bogato obetal«.

Na **spletni strani knjižnice** smo zabeležili 6.396 ogledov digitalnih podatkovnih zbirk dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama.

Učinki in doseženi rezultati:

Knjižnice na območju imajo posluš za izvajanje domoznanske dejavnosti v svojih knjižnicah in v osrednji območni knjižnici. Naše sodelovanje se odraža v koordinaciji pridobivanja in obdelave domoznanskega gradiva. To pomeni uveljavljanje strokovne, kakovostne in gospodarne dostopnosti domoznanskega knjižničnega gradiva in informacij ter ohranjanja in predstavljanja tega gradiva širši javnosti. Pozitivni učinek je tudi povezovanje pri svojem delu s sorodnimi ustanovami na območju. Vsi skupaj koordinirano dokumentiramo in predstavljamo spomin (preteklost) in utrip (sedanjost) širši skupnosti ter tako ohranjamo kulturno dediščino in krepimo identiteto lokalnega prostora. Čim bolj poskušamo slediti produkciji vseh vrst domoznanskega gradiva in uporabnikom zagotavljamo hitrejše in dostopnejše informacije. Uspešno skrbimo za digitalizacijo dragocenega in redkega gradiva.

Tako smo v letu 2016 na spletnem portalu **dLib** objavili **76** letnikov digitaliziranih dokumentov (vseh dokumentov na portalu 2868) in **21.470** digitaliziranih strani (vseh na portalu **49.876**). Na portalu smo imeli lansko leto **83.607** skupnih vpogledov v vsebino in **230.905** vpogledov v metapodatke.

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2016 na portal **KAMRA** prispevala **5** novih digitalnih zbirk, ki skupno vključujejo **73 podzbirk, 3 novice, 428 MM elementov, 2 prispevka v Album Slovenije**.

Na spletni strani knjižnice smo zabeležili 6.396 ogledov digitalnih podatkovnih zbirk dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama.

Dodana vrednost: dostop do gradiva (uporabniki lahko sedaj neomejeno- preko svetovnega spleta dostopajo do teh virov informacij) <http://www.dlib.si/>, iskanje je možno po celotnem besedilu, s tem je možna kvalitetnejša informacija uporabnikom.

Velikega pomena je ohranjanje in zaščita gradiva (vseh vezanih letnikov ter pridobljeno skenirano starejše fotografsko gradivo, ki je bilo v publikacijah objavljeno). Večina originalov niti ne obstaja več, zato so ti i še toliko večjega pomena za zgodovino in domoznanstvo Koroške in slovenske Koroške v Avstriji.

4. Usmerjanje izločenega (odpisanega) knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

4.1 Ali zagotavljate stalno hrambo uradnih publikacij s svojega območja?	DA x	NE ☐
4.2 Ali izvajate usmerjanje izločenega gradiva?	DA x	NE ☐
4.3 Ali hranite za območje OOK pomembno gradivo, izločeno iz splošnih knjižnic na območju OOK?	DA x	NE ☐
4.4 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika	DA x	NE ☐

regionalnega pomena?		
4.5 Ali hranite gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena?	DA x	NE ☐

<i>Prejeto izločeno (odpisano) gradivo iz osrednjih knjižnic na območju OOK (navedite knjižnice)</i>
1. Knjižnica Dravograd
2. Knjižnica Radlje ob Dravi
SKUPAJ: 2 seznama (2.017 enot gradiva)

Učinki in doseženi rezultati:

Koroške splošne knjižnice so v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujemo potrebe svojega okolja in uporabnikov.

Zavedamo se, da dobro zasnovana knjižnična zbirka temelji na strokovnem načrtovanju gradnje zbirke, katere del je tudi izločanje in odpis, redno opravljamo kontinuirani in načrtovani odpis knjižničnega gradiva.

Koroška osrednja knjižnica kot OOK je v skladu s strokovnimi navodili NUK usmerjala gradivo, ki je bilo izločeno iz splošnih knjižnic na območju.

Sezname izločenega gradiva so knjižnice po Pravilniku za izločanje in odpis knjižničnega gradiva najprej ponudili Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, neizbrano

uporabno gradivo ponudili Koroški osrednji knjižnici, nato pa uporabnikom v lastnih bukvarnah, jih podarili ob raznih priložnostih (ob slovenskem kulturnem prazniku, slovenskih dnevih knjige in drugih priložnostih ...), tudi drugim knjižnicam, domovom starejših, varni hiši in drugim.

Koroška osrednja knjižnica je izločeno in odpisano gradivo usmerjala. Prejeli smo 2 seznama izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnice Knjižnice Radlje ob Dravi, skupaj 2.017 enot gradiva).

Podpisana odgovorna oseba izvajalca izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je realizacija programa potekala v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Obvezni prilogi³:

Priloga 1: Poročilo o izvedbi programa izvajanja posebnih nalog OOK

Priloga 2: Finančna zgradba izvedenega programa posebnih nalog OOK

Datum: 28.2.2017

žig

Podpis odgovorne osebe:

mag. Irena Oder, direktorica

³ K poročilu obvezno priložite izpolnjena zgoraj navedena obrazca.

Posebne priloge⁴ (npr. podrobnejši opisi izvedenih projektov, izdelava strokovnih elaboratov za osrednje knjižnice na območju za potrebe knjižnične dejavnosti npr. širitev knjižnične mreže, vzpostavitev novih izposojevališč, oprema IKT...)

- .
- .
- .
- .
- .

---

⁴ V nadaljevanju lahko na tem obrazcu podrobneje opišete posamezne projekte (npr. digitalizacija...).